

## БАТЛАВ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН

Б.БАТ-ЭРДЭНЭ

2026 он 4 дүгээр сар 30-ны өдөр

### ОЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ /ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГА/-ИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

#### Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

##### 1.1.Хууль зүйн үндэслэл.

Тогтвортой хөгжлийг нийгэм, эдийн засаг, байгаль орчин гэсэн гурван хүрээнд хангаж, хүрээлэн буй орчин, экосистемийг хамгаалснаар хүн бүр эрхээ бүрэн дүүрэн эдэлж, сайн сайхан амьдрах боломж нөхцөлийг өнөөгийн болон хойч үедээ бүрдүүлнэ<sup>1</sup>. Хүн төрөлхтөнд тулгараад байгаа уур амьсгалын өөрчлөлт, орчны бохирдол, биологийн олон янз байдлын хомсдол нь олон улсын болон үндэсний хууль тогтоомжоор баталгаажсан хүний үндсэн эрхийг хангаж, амьдралын чанарыг сайжруулахад тулгарч байгаа сорилт бэрхшээлийн нэг хэсэг юм.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Зургадугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Монгол Улсад газар, түүний хэвлий, ой, ус, амьтан, ургамал болон байгалийн бусад баялаг гагцхүү ард түмний мэдэл, төрийн хамгаалалтад байна.” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Монгол Улсын иргэдэд өмчлүүлснээс бусад газар, түүнчлэн газрын хэвлий, түүний баялаг, ой, усны нөөц, ан амьтан төрийн нийтийн өмч мөн” гэж тус тус заасан.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 2-т хүн бүр эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах, орчны бохирдол, байгалийн тэнцэл алдагдахаас хамгаалуулах эрхийг тунхаглаж, байгаль орчныг хамгаалах болон хүний үндсэн эрхийн хамаарлыг хүлээн зөвшөөрсөн билээ.

Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал<sup>2</sup>-д “Хүний аюулгүй байдал”, “Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдал”-ыг Үндэсний аюулгүй байдлын бүрэлдэхүүн хэсэгт хамааруулж, байгаль орчны тэнцвэрийг хадгалж, уур амьсгалын өөрчлөлтийн сөрөг үр дагаврыг зөөлрүүлэх, биологийн олон янз байдлын хомсдолоос сэргийлэх<sup>3</sup>, ойн дагалт нөөцийн экспорт болон ойн үндсэн ашиглалтын огтлолтыг бүрэн хориглож, ойн сангийн нөөцийг 2 хувиар нэмэгдүүлэх<sup>4</sup>, харь зүйлийн ургамлыг нутагшуулахдаа биологийн олон янз байдлын удмын санд өөрчлөлт гарахаас

<sup>1</sup> НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 2022 оны 7 дугаар сард баталсан “Аюулгүй, эрүүл, зохистой орчинд амьдрах эрх” тунхагласан тогтоол.[A/Res./76/300 ]

<sup>2</sup> Монгол Улсын Их Хурлын 2010 оны 48 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалд “хүний аюулгүй байдал”, “Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдал”-ыг Үндэсний аюулгүй байдлын бүрэлдэхүүн хэсэгт хамааруулж, энэ хүрээнд хамаарах зорилт, арга хэмжээ тусгасан.

<sup>3</sup> Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал. 3.5.“Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдал”. 3.5.3.

<sup>4</sup> Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал. 3.5.“Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдал”. 3.5.3.3.

сэргийлэх, хяналт тавих<sup>5</sup>, ойжуулах, тарималжуулах, нөхөн сэргээх ажилд иргэний нийгмийн байгууллага, хувийн хэвшил, нутгийн иргэдийг түлхүү татан оролцуулах<sup>6</sup>-аар заасан байдаг.

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого<sup>7</sup> -д хөрст дэлхий, унаган байгалиа хайрлан хамгаалж, хөгжих эрхэм зорилгыг тодорхойлж, байгаль орчинд ээлтэй ногоон хөгжлийг эрхэмлэн экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгалж, байгаль орчны тогтвортой байдлыг ханган үр өгөөжийг нь өнөө болон ирээдүй хойч үе хүртэх нөхцөлийг бүрдүүлэх<sup>8</sup> зорилгын хүрээнд байгалийн үнэ цэн, өгөөжийг үнэлэн хамгаалж, анхдагч экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгалах<sup>9</sup>, Байгалийн нөөц баялгийг нөхөн сэргээж, хомсдолыг бууруулан ашиглалтын нөөц бий болгож, байгалийн үр өгөөжийг ирээдүй хойч үедээ өвлүүлэх<sup>10</sup>, хүлэмжийн хийн ялгарал багатай, байгаль орчны тэнцвэрт байдлыг хангах<sup>11</sup>, ногоон эдийн засгийг хөгжүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах олон улсын хүчин чармайлтад хувь нэмэр оруулах<sup>12</sup> зорилтуудыг дэвшүүлжээ.

Дээр дурдсан зорилтуудыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хүрээнд ой зохион байгуулалтыг тогтмол явуулж, ойн экосистемийн нөөц, төлөв байдлыг үнэлэх<sup>13</sup>, тарималжуулах, ойн агропарк байгуулж, ашиглалтын нөөцийг бүсчлэн бий болгож байгалиас шууд авч ашиглах дарамтыг бууруулах<sup>14</sup>, ойжуулах, ойн тэлэн ургалтыг дэмжих, нөхөн сэргээх, ой хамгааллын арга хэмжээ авах замаар ойн хомсдолоос сэргийлэн, ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг нийт газар нутгийн 9 хувьд хүргэж, нүүрсхүчлийн хийн шингээлтийг нэмэгдүүлэх<sup>15</sup>-ээр тус тус заасан байна.

“Шинэ сэргэлтийн бодлого”<sup>16</sup>-д уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулахад дорвитой хувь нэмэр оруулах зорилгоор “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн<sup>17</sup>-ийг үр дүнтэй өрнүүлж, иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг дэмжих хууль, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхээр тусгажээ. Монгол Улсын Ерөнхийлөгч 2021 оны 09 дүгээр сарын 22-ны өдрийн НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 76 дугаар чуулган дээр Монгол Улс “Тэрбум мод тарьж ургуулах үндэсний хөдөлгөөн өрнүүлэх” болсныг зарлаж, мөн оны 10 дугаар сарын 04-ний өдөр “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” 58 дугаар зарлиг гарсан. Уг зарлигт эх дэлхий, байгаль орчноо хайрлан зохицон амьдрах монгол уламжлал, зан заншлаа эрхэмлэн, дэлхийн уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөлөөллийг бууруулах, ой, усны нөөцийг хамгаалж, нэмэгдүүлэх экологийн тэнцвэрт байдлыг хангах зорилгоор “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнийг санаачлан өрнүүлэхийг дурдаж, зарлигийн 1.4-т “Цөлжилттэй тэмцэх, газрын доройтлыг бууруулах зорилгоор агро-ойг хөгжүүлж, иргэдийн амьжиргааны тогтвортой эх үүсвэрийг бий болгох, иргэн, аж ахуйн нэгжид татварын болон татварын бус бодлогоор дэмжлэг үзүүлэх эрх зүйн орчин бүрдүүлж, халамжаас-хөдөлмөрт шилжих цогц бодлоготой мод тарьж ургуулах бүх нийтийн

<sup>5</sup> Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал. 3.5.“Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдал”. 3.5.3.6.

<sup>6</sup> Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал. 3.5.“Хүрээлэн байгаа орчны аюулгүй байдал”. 3.5.3.8.

<sup>7</sup> Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан.

<sup>8</sup> Алсын хараа 2050.Зургаа.Ногоон хөгжил.Зорилго 6

<sup>9</sup> Алсын хараа 2050.Зургаа.Ногоон хөгжил.Зорилт 6.1.

<sup>10</sup> Алсын хараа 2050.Зургаа.Ногоон хөгжил.Зорилт 6.2.

<sup>11</sup> Алсын хараа 2050.Ес.Улаанбаатар ба дагуул хот. Зорилт 9.2 Орчин төвтэй шийдэл III үе шат (2041-2050):

<sup>12</sup> Алсын хараа 2050.Зургаа.Ногоон хөгжил.Зорилт 6.4.

<sup>13</sup> Алсын хараа-2050” монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа. 6.1.3.

<sup>14</sup> Алсын хараа-2050” монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа.6.2.3.

<sup>15</sup> Алсын хараа-2050” монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа.6.2.4.

<sup>16</sup> Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан.

<sup>17</sup> “Шинэ сэргэлтийн бодлого.Тав. Ногоон хөгжлийн сэргэлт.5.1.

үйлсийг уялдуулах” чиглэлийг өгчээ.

Засгийн газрын 2024 оны 181 дүгээр тогтоолын хавсралтаар “Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2028 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл”-ийн 86-д Ойн тухай хууль /Шинэчлэн найруулга/-ийн төслийг боловсруулахаар тусгасан.

“Парисын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх үндэсний тодорхойлсон хувь нэмрийн зорилт”<sup>18</sup>-ын хэрэгжилтийг хангуулахын тулд ойн хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах, ойн нүүрстөрөгчийн хийн шингээлтийг тооцох, түүнийг үнэлэх, тайлагнах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх шаардлагатай байна.

Ийнхүү дээр дурдсан урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлого, чиглэлд нийцүүлэн Ойн тухай хуулийг шинэчлэн найруулах шаардлага үүсэж байна.

“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний<sup>5</sup> 2.10-т “Модлог ургамлын үр, тарьц, суулгац бэлтгэх, импортлох, хадгалах, худалдан борлуулах, тээвэрлэх, ашиглах, үрийн нөөцийн улсын сан бүрдүүлэх эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох”-оор заажээ.

“Парисын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх үндэсний тодорхойлсон хувь нэмрийн зорилт”<sup>6</sup>-ын хэрэгжилтийг хангуулахын тулд ойн хүлэмжийн хийн ялгарлыг бууруулах, ойн нүүрстөрөгчийн хийн шингээлтийг тооцох, түүнийг үнэлэх, тайлагнах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх шаардлагатай байна.

## **1.2.Практик үндэслэл**

Ойн тухай хуулийг 2012 онд шинэчлэн баталснаас хойш 13 удаа нэмэлт, өөрчлөлт орсон, үүнээс 8 нь бусад хуулийг дагалдан орсон редакцийн шинжтэй нэмэлт, өөрчлөлт байна. 2022 онд орсон өөрчлөлтөөр улсын хэмжээнд ойн хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах чиг үүрэг бүхий ойн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагыг байгуулсан нь дэвшил байсан. Үүнээс өөрөөр ойн салбарын эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх, ойг экосистемийн хувьд нь хадгалах, хамгаалах, зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, ойн экосистемийн үйлчилгээнд бүрэн чиглэсэн ойн тогтвортой менежментийн бодлогыг урт хугацаанд хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн агуулгын өөрчлөлт, шинэчлэлт хийгээгүй байна.

Улсын хэмжээнд 2014-2016 онд явуулсан олон зорилтод ойн тооллогын тайланд ойн нөөцийн 76 хувь нь болц гүйцсэн буюу хөгширсөн, унанги, ойн хөнөөлт шавж, өвчинд өртсөн талбай ихээр нэмэгдсэн, байгалийн жамаар нөхөн сэргэх чадамж буурсан, Монгол Улсын ойн үнэт чанар алдагдаж байна гэж дүгнэсэн.

“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Монгол Улсын Засгийн газраас ойн хомсдол, доройтлыг бууруулан, ойгоор бүрхэгдсэн талбайг нэмэгдүүлэх зорилгоор нийт 1.5 тэрбум мод, сөөг тарьж, ойг нөхөн сэргээх болон таримал ойн талбайг

---

<sup>18</sup> Монгол Улсын Засгийн газрын 2025 оны 91 дүгээр тогтоол, [Зорилт шинэчлэн батлах тухай \(Парисын хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх үндэсний тодорхойлсон хувь нэмрийн зорилт\)](#)

нэмэгдүүлэх зорилт тавин ажиллаж байна. Энэ нь ойгоор бүрхэгдсэн талбайг нэмэгдүүлэхэд шинээр ой бий болгох, мод, сөөгийг тарималжуулах, ойн санд бүртгэх, өмчийн харилцааг нь тодорхой болгох зохицуулалтыг бий болгох хэрэгцээ байгааг харуулж байна.

Монгол Улсын хэмжээнд 46 ойн ангиас орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар 21, орон нутгийн төсөвт 20, улсын төсөвт үйлдвэрийн газар 4, төрийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар 1 байгаа нь эрх зүйн байдал, санхүүжилтийн хувьд ялгаатай нөхцөлийг бий болгож, ойн бодлого, Ойн тухай хуулийг нэгдсэн удирдлагаар хангахад хүндрэл учирч байгаа тул өөрчлөх шаардлагатай байна.

Иймд хүн амын өсөлт, эдийн засгийн тэлэлттэй уялдан өсөн нэмэгдэж байгаа мод, модон бүтээгдэхүүний хэрэгцээг хангахад чиглэсэн ойн аж ахуйн арга хэмжээний төлөвлөлт, ойн зохистой ашиглалт, ойн экосистемийн тэнцвэртэй байдлыг хадгалах, хамгаалах, ойн сангийн ангилал, дэглэмийг шинэчлэн тодорхойлох, ойн тогтвортой менежментийн зарчмыг тусгах, ойн төлөвлөлт, хэрэгжилт, хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, төрийн хяналт шалгалт, ойн салбарын босоо тогтолцоог бий болгох, ойн салбарын эрх зүйн харилцаанд оролцогчдын эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгохтой холбоотой эрх зүйн орчныг сайжруулах шаардлага тулгарч байна.

### **Хоёр.Хуулийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ**

Дээр дурдсан хууль зүйн үндэслэл, практик шаардлагад нийцүүлэн хуулийн зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ, агуулгад өөрчлөлт гарч, нийт заалтын тавиас дээш хувьд нэмэлт, өөрчлөлт орж байгаа тул Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.2, 25.1.3 дахь заалтын дагуу хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулна.

Хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд дараах зарчмын шинжтэй өөрчлөлтүүдийг тусгасан болно. Үүнд:

1.Ойг экосистемийн түвшинд тодорхойлж, ойн сан бүхий газарт байгалийн болон таримал, заган, татмын ой, мод, сөөг, заг бүхий газар, ойн цоорхой, цагаан энгэр, ой тэлэн ургахад шаардлагатай газар болон хамгаалалтын зурвас хамааруулан, ойн сангийн ангиллыг өргөтгөж, хамгаалалтын болон ашиглалтын бүсэд хувааж байсныг гурав болгож тусгай зориулалтын ойн ангиллын нэмэх ба тэдгээрийн дэглэм, хориглох үйл ажиллагааг тодорхойлно.

2.Улсын, аймаг, нийслэлийн ойн менежментийн төлөвлөгөө нь стратегийн шинжтэй байх бол сумын ойн менежментийн төлөвлөгөө нь тухайн нутаг дэвсгэрийн ойд хэрэгжүүлэх ойн аж ахуйн арга хэмжээг тусгаж хэрэгжүүлэх ба 10 жилийн хугацаатай байх, хугацаанаас өмнө байгалийн аюулт үзэгдлийн улмаас ойн төлөв байдалд их хэмжээний өөрчлөлт орсон нь ой зохион байгуулалт, ойн тооллогоор тогтоогдсон, эсхүл газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд ойн сан бүхий газрын ангилалд өөрчлөлт орсон үндэслэлээр нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, тайланг тухайн жилд багтаан цахим системд илгээж байхаар хуульчлах ба хушин ойн менежментийг тусгайлан заана.

3.Ойн баялгийн модны нөөц болон дагалт баялгийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, нэмэгдсэн өртөг шингээх, тогтвортой ашиглах, ойн экосистемийн үйлчилгээний эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн үйлдвэрлэл, үйлчилгээг хөгжүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, ингэхдээ тухайн ойн бүсийн ангилал, дэглэмд нийцсэн, ойн менежментийн төлөвлөгөөнд үндэслэсэн, дэвшилтэт, ногоон технологи ашигласан, ойн баялгийн нөөцийг хаягдалгүй, үр ашигтай, тогтвортой ашиглах, хаягдлыг бууруулах, үлдэгдэл биомассыг био-эдийн засгийн эргэлтэд оруулах боломжийг нээнэ.

4.Ойн санг хот айл, нөхөрлөлд гэрээгээр 10 жилийн давтамжтайгаар 60 хүртэл жилийн хугацаагаар гэрээгээр хариуцуулан хамгаалах, тухайн ойгоосоо ахуйн зориулалтаар түлээний мод болон дагалт баялаг түүж ашиглах, түүнчлэн ойн сангийн нүүрстөрөгчийн кредитийг ашиглан зах зээлд оролцох нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

5.Тусгай зөвшөөрөлтэй эрхлэх ойн мэргэжлийн үйл ажиллагааны төрөл, шаардлага, мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх хуулийн этгээдэд тавих шаардлага, үүргийг тусгана.

6.Ойн мэдээллийн цахим санг хөгжүүлж салбарын үйл ажиллагаанд оролцогчдын мэдээлэл солилцох, ойн сантай холбоотой бүртгэл, зөвшөөрөл, хяналт, мэдээлэл, гарал үүсэл, эрхийн бичгийг цахимжуулах, мод бэлтгэл, боловсруулах үйлдвэрлэлийн үйл явцыг ойн тогтвортой менежментийн стандартыг хангаж байгааг баталгаажуулах харилцааг хуульчилна.

7.Ойн салбарын тогтвортой хөгжлийг дэмжих зорилго бүхий ойжуулалтын сан, мөн ойн нүүрстөрөгчийн шингээлт, ялгаралтай холбоотой төсөл, бүртгэл, баталгаажуулалт, зах зээлийн оролцоог дэмжих зорилго бүхий ойн нүүрстөрөгчийн худалдааны орлогоос бүрдсэн ойн нүүрстөрөгчийн санг байгуулах, ажиллуулах эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.

Ойн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн зорилтыг Монгол Улсын ойн экосистемийн тэнцвэр, биологийн олон янз байдлыг хадгалах, ойн сангийн талбайг нэмэгдүүлэх, ойн баялгийн нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх, тогтвортой ашиглах, эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад оршино гэж томъёолно.

Энэ зорилтын хүрээнд хуулийн төсөлд дараах харилцааг зохицуулахаар тусгалаа:

- Хуулийн үйлчлэх хүрээг өргөжүүлж, ойн салбарын зарим нэр томъёо, ойлголт, зарчмыг олон улсын жишигт нийцүүлэн, үндэсний онцлогийг харгалзан өөрчлөн найруулж, зарим шинэ нэр томъёог оруулах;

- Ойн бүсийн ангиллыг шинэчилж, тэдгээрт тохирсон дэглэмийн зохицуулалтыг нарийвчлах;

- Ойн тогтвортой менежментийн зарчмыг тусгаж, бүх шатны ойн менежментийн нийтлэг болон тусгайлсан (хушны самрыг биологийн нөөц болон ашиглалтын нөөцөд тулгуурлан тусгайлсан менежмент хэрэгжүүлэх) төлөвлөгөөг батлах, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих зохицуулалтыг шинээр оруулах;

- Өөрийн хөрөнгөөр тарьж ургуулсан таримал ойг эзэмшиж ашиглах, үр шимийг хүртэх болон таримал ойг хүлээн авах, ойн мэдээллийн цахим системд бүртгэх, таримал ойгоор бүртгэснийг баталгаажуулахтай холбогдсон харилцааг нарийвчлан зохицуулах;

- Ойн менежментийн үйл ажиллагаанд иргэд, орон нутгийн байгууллагын оролцоог хангах, экосистемийн үйлчилгээг хүртээмжтэй болгох, ой бүхий нутгийн иргэдийн давуу эрхийг тусгах;

- Ойн нөөцийн эдийн засгийн үр өгөөжийг дээшлүүлэх, био эдийн засгийг хөгжүүлэх, дэмжихтэй холбогдсон зохицуулалтыг шинээр нэмэх;

- Ойг хамгаалах, нөхөн сэргээх, ойжуулах, агро-ойн аж ахуйг хөгжүүлэх, бүх нийтээр мод, сөөг тарихтай холбогдсон харилцааг нарийвчлан зохицуулах;

- Ойжуулалтын санг байгуулж тус салбарын тогтвортой хөгжлийг дэмжих, түүнчлэн ойн нүүрстөрөгчийн шингээлтийг тооцох, ялгарлыг бууруулах, олон улсын нүүрстөрөгчийн зах зээлд оролцох боломжийг нээж, үүнтэй холбогдсон нүүрстөрөгчийн сангийн болон ойн салбарын зохицуулалтыг шинээр заах;

- Нээлттэй ил тод, шуурхай байдлыг бэхжүүлэх зорилгоор ойн салбарыг цахимжуулах харилцааг шинээр тусгах.

**Гурав.Хуулийн төсөл батлагдсаны дараа үүсэж болох нийгэм, эдийн засаг, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал.**

Ойн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг батлан хэрэгжүүлснээр дараах ач холбогдол, эерэг үр дүн бий болгоно гэж үзэж байна. Үүнд:

- ойн салбарын нэр томъёог олон улсын жишигт нийцүүлэн шинэчилснээр хуулийг нэг мөр ойлгож хэрэгжүүлэх боломж бүрдэж, Монгол Улсын ойн сан бүхий газрын олон улсын болон дотоодын мэдээллийн сангийн зөрчил арилна;

- ойн экосистемийг хадгалж, хамгаалах, нөхөн сэргээх, тогтвортой ашиглах бодлого хэрэгжиж, төрийн бодлогод дэвшүүлсэн зорилт хангагдана;

- ойн салбарын удирдлага, зохион байгуулалт, тогтолцоо тодорхой болж, хууль үр дүнтэй хэрэгжих нөхцөл бүрдэнэ;

- ойн нөөцийн эдийн засгийн үр өгөөж нэмэгдэж, ойн био эдийн засаг хөгжиж, ойн нэмэгдсэн өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл өргөжнө;

- орон нутгийн иргэд ойн менежментийн төлөвлөгөөнд санал өгөх, түлээний болон ахуйн хэрэглээний зориулалтаар мод бэлтгэх, ойн дагалт баялаг ашиглах боломж баталгаажна;

- нүүрстөрөгчийн зах зээлд оролцох зохицуулалт тодорхой болсноор ойн салбарын хөрөнгө оруулалт, санхүүжилт нэмэгдэх боломж бүрдэнэ;

- ойн тогтвортой менежментийн зарчимд суурилсан ойн төлөвлөлт сайжирч, эрүүл ойг хадгалах, уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөхцөлд одоо болон ирээдүй хойч үеийн нийгмийн сайн сайхан байдалд хувь нэмэр оруулах нөхцөл бүрдэнэ.

**Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдсан байдал, уг хуулийг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн талаар.**

Хуулийн төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай нийцүүлэн боловсруулна.

Хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлтэй холбогдуулан Ойн тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай, Ойн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийг дагаж мөрдөх журмын тухай, Тариалангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, “Ойн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ баталсантай холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг тус тус боловсруулна.

--oOo--